

likację tę warto polecić kaznodziejom – może być ona dla nich swego rodzaju pomocą i wskazówką, jak przygotować homilie. Może okazać się okazać pomocna również dla alumnów seminariów duchownych, którzy przygotowują się do głoszenia homilii. Prezentowana publikacja bez wątpienia wnosi niemały wkład we współczesną homiletykę.

Ewelina Bal

doktorantka na Wydziale Teologii KUL

Ks. Stanisław Araszczuk. *Mistagogia liturgiczna i jej korelacja z dokumentem „Podstawa programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce”*. Wrocław: Wyd. Papieskiego Wydziału Teologicznego 2012. Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu – Rozprawy Naukowe t. 88. ISBN: 978-83-7454-199-2.

W dyskusji nad formacją liturgiczną i kształtem nauczania religii i katechezy parafialnej warto podejmować zagadnienia fundamentalne, bez których trudno mówić o działalności katechetycznej i duszpasterskiej. Pojawiające się coraz częściej krytyczne wypowiedzi pod adresem nauczania religii katolickiej w polskiej szkole publicznej są, z jednej strony, wyrazem dojrzewającej świadomości o jej ograniczonych możliwościach udziału w procesie przekazywania i wychowania wiary, z drugiej – wywołują konieczność i pilność podjęcia czy też powrotu do kwestii związanych z katechetyczną funkcją parafii. Katecheza szkolna staje wobec wyzwania, jakim jest wychowanie do owocnego i aktywnego udziału w liturgii oraz życiu Kościoła. W takiej sytuacji praca ks. Stanisława Araszczuka stanowi ważną propozycję dla dynamizacji duszpasterstwa parafialnego opartego w znacznej mierze na mistagogii liturgicznej.

Potrzebę mistagogii liturgicznej ukazuje zmniejszająca się frekwencja dzieci i młodzieży na niedzielnej Eucharystii. W wielu wypadkach parafialne sale katechetyczne pozamykano lub przeznaczono na inne cele. Nie zaproponowano dzieciom i młodzieży nic, co wiązałyby ich ze wspólnotą parafialną, i to własną, a nie tą, na której terenie jest szkoła. Ta sytuacja uświadamia potrzebę głębszej refleksji nad dynamizacją duszpasterstwa liturgicznego.

Wychowanie liturgiczne, podobnie jak każda forma działalności katechetycznej i duszpasterskiej, bazuje na wytycznych zapisanych w dokumentach Kościoła. Zalicza się do nich znowelizowany tekst *Podstawy programowej katechezy Kościoła katolickiego w Polsce*, zatwierdzony 8 marca 2010 r. podczas 351 zebrania plenarnego Konferencji Episkopatu Polski w Warszawie. Dokument ten programuje zarówno nauczanie religii w szkole, jak i duszpasterstwo katechetyczne w parafii.

Ks. Stanisław Araszczuk, poszukując nowych dróg realizacji formacji liturgicznej i łącząc je z programem katechetycznym, wskazuje na związek działań katechetycznych

z uobecnionym w celebracji liturgii misterium Chrystusa. Taki model formacji, ukazany w ujęciu historiozbowczym, mocno osadzony w duchu soborowej odnowy liturgii i podkreślający jej eklezjalny wymiar, powinien należeć do istotnego kerygmatu współczesnego Kościoła. Formacja mająca na celu ułatwienie zrozumienia prawdziwego sensu liturgii Kościoła, a także odpowiednie pouczenie o obrzędach wymaga autentycznej duchowości i wychowania do tego, by przeżywać ją w pełni.

W całym obszarze działań formacyjnych mistagogia liturgiczna ma absolutny priorytet. Jako metoda wychowawcza i formacyjna wykazuje charakter integralny, czyli wieloaspektowo oddziałuje na umysł, serce, wolę i uczucia człowieka. Angażując człowieka w tak szerokim zakresie, stanowi próbę odpowiedzi na jego duchowe potrzeby, oczekiwania i aspiracje. Klasyczna i uniwersalna postać formacji, jaka jest przez wieki praktykowana w liturgii Kościoła, winna być zawsze i konkretnie aplikowana, czyli dostosowana do określonego stanu życia. Dzięki temu człowiek ma szansę odszukania w liturgii własnego źródła i szczytu poprzez szczególne umiłowanie drogi najbardziej odpowiadającej i prowadzącej do spotkania z Bożą łaską.

Udział w liturgii ma nauczyć jej uczestników czerpania z obfitości Bożej łaski dla własnego uświęcenia, ale też dla właściwego posługiwania wobec konkretnego zgromadzenia liturgicznego. Ten osobisty charakter mistagogii liturgicznej powoduje, że zdecydowanie dominuje ona nad innymi działaniami formacyjnymi, opartymi tylko na przekazie werbalnym.

Mistagogia liturgiczna i jej korelacja z *Podstawą programową katechezy Kościoła katolickiego w Polsce*, którą przedstawił ks. Stanisław Araszczyk, wskazuje, że liturgia, będąc katechezą mistagogiczną i szkołą wiary, prowadzi nie tylko do kontaktu człowieka z Bogiem, ale również dokonuje się w niej spotkanie człowieka ze wspólnotą Kościoła. Liturgia bowiem buduje i urzeczywistnia Kościół, a Kościół sprawuje liturgię. Stąd tak ważną rolę odgrywa mistagogia liturgiczna.

Autor wskazuje, że mistagogia liturgiczna, będąca konstytutywną częścią formacji liturgicznej, wydaje się dzisiaj swoistym rodzajem wyzwania dla Kościoła i duszpasterstwa liturgicznego. Spełni swoją funkcję, gdy znajdzie dla siebie właściwe warunki, które mogą być jedynie spełnione we wspólnocie chrześcijańskiej świadomej swojego charakteru misterium, wciąż celebrowanego i wciąż przedstawiającego się jako źródło nowego życia, ale jakby wciąż czekającego na wydobywanie wszystkich tkwiących w nim bogactw.

Ks. Bogusław Migut
Katedra Duchowości Liturgicznej
w Instytucie Liturgiki i Homiletyki KUL